

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 300/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť F. S. a M. S., obaja bytom P., zastúpených advokátom JUDr. J. T., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 224/2000 a jeho rozsudkom č. k. 9 C 224/2000-487 z 26. februára 2007 a postupom Krajského súdu v Prešove v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 114/2007 a jeho rozsudkom č. k. 7 Co 114/2007-516 z 10. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. S. a M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2008 doručená sťažnosť F. S. a M. S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie práva

„podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 dohovoru na verejné prerokovanie pred nezávislým a nestranným súdom, ako aj podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy vlastníť majetok a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na pokojné užívanie majetku“ (v ďalšom texte namiesto Ústava Slovenskej republiky len „ústava“, namiesto Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd len „dohovor“, namiesto Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 224/2000 a jeho rozsudkom č. k. 9 C 224/2000-487 z 26. februára 2007 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 114/2007 a jeho rozsudkom č. k. 7 Co 114/2007-516 z 10. apríla 2008.

1. Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovatelia sú žalobcami v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 C 224/2000 týkajúcom sa *„zrušenia a vysporiadania podielového spoluvlastníctva a určenia podielového spoluvlastníctva“*, v ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom z 26. februára 2007 tak, že určil, že sporná nehnuteľnosť patrí do podielového spoluvlastníctva, a stanovil spoluvlastnícke podiely žalobcu a žalovaných v prvom až treťom rade. Žalobu o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva vylúčil na samostatné konanie.

O odvolaní sťažovateľov proti prvostupňovému rozsudku rozhodol krajský súd rozsudkom z 10. apríla 2008 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Keďže sťažovatelia jednoznačne neuviedli, v čom spočíva, resp. akým postupom alebo konaním menované všeobecné súdy porušili označené základné práva (a ľudské práva), ústavný súd z jednotlivých myšlienkových fragmentov vyplývajúcich z textu odôvodnenia ich sťažnosti usúdil, že sťažovatelia namietajú nesprávne právne posúdenie v konaní zisteného skutkového stavu a z toho vyplývajúce nesprávne právne závery vo veci konajúcimi súdmi (napr. *„... záver súdu, že iba dom plnil funkciu rodinného domu a iba tento mohol byť predmetom dedičstva, nezodpovedá dôkazom v spise..., žiadny dôkaz o tom, že by dom, zapísaný vo vl. 4111 PK neexistoval, nebol v konaní produkovaný, preto záver súdov o tom, že bol pojednaný nový dom, je v rozpore s dôkazmi. Aj keby bol takýto záver*

podložený dôkazmi, záver súdu o nadobudnutí dedičstva žalovanými k tomuto domu, je v rozpore s § 150 Obč. zák. o vysporiadaní BSM. ... Súd za právne najvýznamnejší dôkaz o existencii dohody o spoločnej výstavbe domu považoval kúpnu zmluvu z 18. mája 1962. ... Je nelogické, aby v čase, keď bola už postavená hrubá stavba... sa účastníci dohodli na tom, že si spoločne postaví dom... Dohodu o spoločnej výstavbe možno platne uzatvoriť iba pred začatím výstavby...“).

Podľa názoru sťažovateľov:

„Odvolací a prvostupňový súd rozhodnutiami a konaniami, ktoré im predchádzali, porušili Ústavné právo sťažovateľov vlastníť majetok a pokojne ho užívať, pretože ich zbavili majetku spôsobom, ktorý je v rozpore s ústavou zaručeným právom na spravodlivé súdne konanie.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy je obsahom práva na domáhanie sa stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na to, aby sa jeho záležitosť spravodlivo prejedнала pred nezávislým a nestranným orgánom to, že súd bude postupovať a rozhodovať tak, že bude hodnotiť a prihliadať na všetky dôkazy a tieto aj nestranne vyhodnotí, pričom dôkaz vykonaný rozhodnutím iného štátneho orgánu by mal mať nesporne vyššiu silu než iný listinný dôkaz minimálne dovtedy, kým jednoznačne nebude preukázaný opak ako toho, čo vyplýva z rozhodnutia štátneho orgánu.

Obsahom práva na spravodlivé prejednanie je také prerokovanie, ktoré rešpektuje všetky zákonné zásady vedenia procesu, uvedené v O. s. p., teda aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, čo je vyjadrené v § 157 ods. 2 O. s. p.

...

Sťažovatelia od r. 1964 v dome bývajú nerušene a nikto ich v tomto užívaní ako vlastníkov nerušil, ani žalovaní po dedičskom konaní v r. 1976, kedy mali nadobudnúť spoluvlastnícke podiely, ku ktorým sa nikdy nehlásili a ktoré získali až s pomocou súdu na základe rozhodnutí, vydaných na základe konania v rozpore s vyššie uvedenými ústavnými zásadami.“

2. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd „vydal tento nález:

V konaní pred Okresným súdom Prešov, č. k. 9 C 224/2000 v spojení s konaním pred Krajským súdom Prešov, č. k. 7 Co 114/2007, právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na verejné prerokovanie pred nezávislým a nestranným súdom, ako aj podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy vlastníť majetok a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na pokojné užívanie majetku, bolo porušené.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 26. 2. 2007, č. k. 9 C 224/2000-487 a rozsudok Krajského súdu Prešov, č. k. 7 Co 114/2007-516 z 10. 4. 2008 a vec vracia Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

Odporcovia sú povinní zaplatiť sťažovateľom trovy konania... spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ako to vyplýva z petitu sťažnosti, t. j. základu, z ktorého ústavný súd vychádza a o ktorom rozhoduje, sťažovatelia kvalifikovane právne zastúpení advokátom namietajú „v konaní pred“ menovanými všeobecnými súdmi porušenie ich práva „podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na verejné prerokovanie pred nezávislým a nestranným súdom“, ako aj porušenia ich práva „podľa čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy vlastniť majetok“ a práva podľa „čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na pokojné užívanie majetku“.

1. K časti sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia označených základných práv a ľudských práv rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 224/2000-487 z 26. februára 2007

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnosti daná len vtedy, ak o ochrane tých práv a slobôd, ktorých ochrany sa sťažovateľ domáha pred ústavným súdom, nekoná iný súd. Spomínané ustanovenia ústavy určujú hranice právomoci ústavného súdu a zakotvujú podstatnú časť princípu subsidiarity, podľa ktorého sa možno ochrany práva pred ústavným súdom domáhať až vtedy, keď v Slovenskej republike neexistuje iný orgán verejnej moci, na ktorý sa môže sťažovateľ priamo obrátiť, a tento má právomoc mu aj účinnú ochranu poskytnúť.

Sťažovatelia mohli podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 26. februára 2007, čo aj urobili. Preto ústavný súd nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie práv sťažovateľov rozsudkom okresného súdu.

Nedostatok právomoci ústavného súdu na prerokovanie a rozhodnutie sťažnosti nemožno odstrániť.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených základných práv a ľudských práv postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 114/2007 a jeho rozsudkom z 10. apríla 2008

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovatelia jednoznačne neuviedli, ktoré zo základných práv zaručených v čl. 48 ods. 2 ústavy (a ani nepredložili dôkazy, na základe ktorých by bolo možné výkladom obsahu sťažnosti dôjsť k jednoznačnému záveru o možnom porušení týchto základných práv) mal krajský súd v rámci odvolacieho konania porušiť, odmietol sťažnosť v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, lebo nezistil žiadnu relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom krajského súdu a týmito základnými právami označenými v petite sťažnosti, ktorých porušenie sťažovatelia namietali.

Pokiaľ sťažovatelia namietajú porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd z tvrdení sťažovateľov uvedených v sťažnosti usudzuje, že sťažovatelia, aj keď to v petite sťažnosti neuviedli, namietajú porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré bolo spôsobené nesprávnym právnym posúdením v konaní zisteného skutkového stavu, a najmä z toho vyplývajúcimi právnymi závermi vo veci konajúcich všeobecných súdov.

[Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia sťažnosti (najmä z uvedenej citácie ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy) je dôvodné usudzovať aj o možnom namietaní porušenia ním

zaručeného základného práva, a to v spojitosti s namietaným porušením práva na spravodlivý proces zaručený čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.]

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

V posudzovanom prípade sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Co 114/2007 z 10. apríla 2008 bolo úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov zistiť, či sú právne závery, o ktoré krajský súd oprel svoj rozsudok, zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Za tým účelom ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 224/2000-487 z 26. februára 2007.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd po uvedení obsahu prvostupňového rozsudku uviedol:

„Proti... rozsudku a to konkrétne proti výroku o určení podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu podali v zákonom stanovenej lehote odvolania žalobcovia. Navrhli rozsudok zmeniť tak, aby vzájomná žaloba žalovaných na určenie podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu bola zamietnutá. Ako dôvod uviedli, že vykonané dôkazy neboli správne vyhodnotené a nevykonali sa ani všetky navrhované dôkazy. Aj za predpokladu existencie spoluvlastníckeho práva vzájomnú žalobu žalovaných bolo potrebné zamietnuť. Ak sa vo veci rozhodlo inak, došlo tým k porušeniu ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka o nadobúdaní dedičstva. Žalovaní spoluvlastnícky podiel neb. J. S. mohli nadobudnúť až po prejednaní dedičstva. Podiel 1/4 z rozostavaného domu je spomínaný iba v zápisnici zo dňa 15. 6. 1976, avšak v samotnom dedičskom rozhodnutí prejednaný nebol. Právnu záväznosť môže mať výlučne výrok rozhodnutia a nie zápisnica o prejednaní dedičstva. Okrem toho kúpna zmluva zo dňa 18. 5. 1962 nebola uzatváraná s cieľom výstavby spoločného rodinného domu, ale s tým, aby si žalovaná v 2. rade s otcom žalobcu postavili vlastný rodinný dom, k čomu ale doposiaľ nedošlo. V čase uzatvárania kúpnej zmluvy sa rodinný dom nachádzal v pokročilom štádiu výstavby, kedy už bola zrealizovaná hrubá stavba, pričom táto mohla slúžiť pre potreby núdzového bývania. V takomto štádiu výstavby platná dohoda o spoločnej výstavbe rodinného domu uzatvorená byť nemohla.“

Následne krajský súd konkretizoval v konaní zistené relevantné právne skutočnosti, z ktorých vychádzal pri aplikovaní na vec sa vzťahujúcich právnych noriem a pri rozhodovaní v merite veci:

„Odvolací súd... zistil, že odvolania žalobcov nie sú opodstatnené.

V čase započatia výstavby rodinného domu súpisné č. 3555 na prelome rokov 1961 a 1962 bol účinný Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. Tento právny predpis umožňoval nadobudnúť podielové spoluvlastníctvo k rodinnému domu jeho výstavbou. Možnosť takéhoto nadobudnutia spoluvlastníctva k veci pripúšťa i v súčasnosti platný Občiansky zákonník. Tento originárny spôsob nadobúdania vlastníckeho práva je výnimočný tým, že vlastník, resp. spoluvlastník svoje právo neodvodzuje od žiadneho právneho predchodcu.

Pre posúdenie vzniku podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu postavenému spoločnou činnosťou viacerých osôb je rozhodujúca dohoda uzavretá medzi nimi o založení

spoluvlastníckych vzťahov. Táto dohoda nemusí byť písomná. Nie je ani potrebné, aby sa v nej účastníci vopred dohodli o veľkosti spoluvlastníckych podielov pred dokončením stavby. Ak podiely spoluvlastníkov neboli dohodnuté inak, sú rovnaké (§ 133 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. a § 136 a § 137 v súčasnosti platného Občianskeho zákonníka).

V danom prípade pre záver o existencii dohody o spoločnej výstavbe rodinného domu za právne najvýznamnejší dôkaz je potrebné považovať kúpnu zmluvu z 18. 5. 1962. Touto zmluvou žalobca v 1. rade previedol svoj spoluvlastnícky podiel $\frac{1}{2}$ k nehnuteľnostiam v zmluve uvedeným rovným dielom na svojho otca J. S. a žalovanú v 2. rade. Obe zmluvné strany v nej zhodne skonštatovali, že nie sú schopné si každá pre seba vybudovať rodinný dom, a preto rodinný dom vybudujú spoločným úsilím. Tento listinný dôkaz, aj keď bol vyhotovený po začatí výstavby rodinného domu jednoznačne podporuje tvrdenia žalovaných o uzatvorení dohody o výstavbe rodinného domu medzi žalobcom v 1. rade, žalovanou v 2. rade a J. S. do ich podielového spoluvlastníctva a to v rozsahu $\frac{1}{2}$ v prospech žalobcu v 1. rade a v rozsahu $\frac{1}{2}$ v prospech J. S. a žalovanej v 2. rade. Za situácie, keď spoluvlastnícke podiely boli medzi účastníkmi výstavby rodinného domu dohodnuté, skúmanie, výšky investícií vynaložených jednotlivými podielovými spoluvlastníkmi nie je právne významné. V tomto smere je totiž rozhodujúca dohoda spoluvlastníkov.

Oporu vo vykonanom dokazovaní nemá ani spochybňovanie prejednávania dedičstva po neb. J. S. vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu $\frac{1}{4}$ k rodinnému domu, súpisné č. 3555, teda k novému rodinnému domu. V zápisnici o prerokovaní dedičstva po J. S. zo dňa 15. 6. 1976 dedičia medzi ktorými bol i žalobca v 1. rade zhodne označiť majetok poručiteľa. Tento v prípade nehnuteľnosti mal pozostávať zo spoluvlastníckeho podielu $\frac{1}{4}$ k parcelám oceneného na 8.070,- Sk a zo spoluvlastníckeho podielu $\frac{1}{4}$ k ešte nedokončenému celkom v podkroví rodinnému domu pozostávajúcemu z troch obytných miestností, suterénu a jednej kuchyne oceneného na 15.000,- Sk. Následne Štátne notárstvo rozhodnutím určilo ku dňu smrti poručiteľa všeobecnú cenu majetku sumou 23.070,- Sk. Starý rodinný dom vôbec oceňovaný nebol a dedičia ho do súpisu aktív ani neuviedli. Rozhodnutie o vyporiadaní dedičstva zo dňa 15. 6. 1976 nadväzujúce na rozhodnutie o určení všeobecnej ceny majetku sa preto mohlo vzťahovať len na rodinný dom nový, nakoľko jedine táto nehnuteľnosť v čase dedenia plnila funkciu rodinného domu a vyhovovala aj označeniu celkom nedokončenej stavby. V rámci vyporiadania dedičstva spoluvlastnícky podiel $\frac{1}{4}$ k rodinnému domu

nadobudli dedičia poručiteľa, t. j. žalobca v 1. rade a žalovaní v 1., 2. a 3. rade rovnakým dielom. Opätovné prejednanie dedičstva k tomu istému rodinnému domu v súčasnosti označenému súpisným č. 3555 už nie je možné.

Po zohľadnení dohody o spoločnej výstavbe rodinného domu uzatvorenej medzi žalobcom v 1. rade, žalovanou v 2. rade a J. S. a výsledku dedičského konania po neb. J. S. patrí žalobcovi v 1. rade spoluvlastnícky podiel v rozsahu 27/48-in, žalovanému v 1. rade spoluvlastnícky podiel v rozsahu 3/48-in, žalovanej v 2. rade spoluvlastnícky podiel v rozsahu 15/48-in a žalovanej v 3. rade spoluvlastnícky podiel 3/48-in tak ako to určil súd prvého stupňa. Takto zistený skutkový stav pritom nezodpovedá údajom katastra, ktoré sa v zmysle ust. § 70 zákona č. 162/1995 Z. z. považujú za hodnoverné a záväzné do doby kým sa nepreukáže opak. Takýto opak sa dá preukázať podaním určovacej žaloby.

Keďže na strane žalovaných existoval naliehavý právny záujem vyplývajúci z ust. § 80 písm. c/ O. s. p. na podanie vzájomnej žaloby na určenie spoluvlastníctva takto uplatnenému nároku muselo byť vyhovené. Odvolací súd preto postupom opierajúcim sa o ust. § 219 O. s. p. rozsudok potvrdil.

Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o určení podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu odstraňuje rozpory účastníkov ohľadne rozsahu majetku patriaceho do ich podielového spoluvlastníctva, rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa prenechalo konečnému rozhodnutiu vo veci zrušenia a vypořádania podielového spoluvlastníctva.“

Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom krajského súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľov zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovatelia v tomto konaní dostali odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a namietaným porušením práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (eventuálne aj základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy).

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľmi označenými právami, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovatelia taktiež namietali porušenie práva „*podľa čl. 20 ods. 1, 4 ústavy vlastniť majetok a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu na pokojné užívanie majetku*“ postupom krajského súdu v už označenom odvolacom konaní. Ani v tomto prípade však porušenie označených práv náležite nekonkretizovali.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje. Podľa ustanovenia ods. 4 vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. čl. 1 dodatkového protokolu), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 1 dodatkového protokolu) by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. podľa čl. 1 dodatkového protokolu) možno v konaní pred ústavným súdom zásadne

namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov (v danom prípade Občianskeho zákonníka v zneniach citovaných v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí krajského súdu).

Ústavnému súdu v zásade neprináleží hodnotiť spôsob, akým všeobecné súdy postupovali v predmetnom spore a nemôže nahradzovať všeobecné súdy pri ich rozhodovaní v rozsahu ich právomocí upravených ústavou. V posudzovanom prípade je teda na všeobecnom súde, aby rozhodol, či sú splnené všetky zákonné podmienky podľa príslušných (v danom čase aktuálnych) ustanovení Občianskeho zákonníka.

Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd v okolnostiach prípadu nezistil, že by rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov tohto súdu. Tvrdenia sťažovateľov preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo pre nich nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením základného práva na ochranu ich vlastníctva a práva vlastniť majetok, resp. ho nerušene užívať podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. čl. 1 dodatkového protokolu), ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc.

Ústavný súd dospel k záveru, že označené rozhodnutie krajského súdu, ako aj dôvody uvádzané sťažovateľmi v sťažnosti neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili

o porušení ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až 50 ústavy, a teda ani základného práva sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (resp. čl. 1 dodatkového protokolu).

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

4. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

5. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľov ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa ich ostatnými návrhmi, t. j. návrhom na zrušenie označených rozhodnutí menovaných všeobecných súdov a priznanie náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008